

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Andrzej Siuchniński

w sprawie **T. O.**

skazanego z art. 280 § 2 k.k. i in.

na posiedzeniu w dniu 27 marca 2023 r.

w przedmiocie wniesionego przez skazanego zażalenia na postanowienie Sądu
Najwyższego

z dnia 19 stycznia 2023 r., sygn. akt II KO 109/22,

odmawiające przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania
na podstawie art. 430 § 1 w zw. z art. 429 § 1 k.p.k.

postanowił:

zażalenie pozostawić bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

T. O. został skazany za czyn z art. 280 § 2 k.k. i in. wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 22 grudnia 2017 r., sygn. akt V K 2/14, utrzymanym w mocy – co do tego oskarżonego – wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 grudnia 2019 r., sygn. akt II AKa 129/18. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 13 maja 2021 r. w sprawie o sygn. akt II KK 406/20 oddalił kasację wniesioną od tego wyroku przez obrońcę skazanego, uznając ją za oczywiście bezzasadną.

Pismem datowanym 3 listopada 2022 r. nazwanym „wniosek o wznowienie postępowania” T. O., powołując się na art. 540 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., jak też na wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z dnia

16 listopada 2021 r. w połączonych sprawach od C-748/19 do C-754/19, zwrócił się do Sądu Najwyższego „w związku z wadliwie obsadzonym składem orzekającym w postępowaniu odwoławczym przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie, sygn. akt II AKa 129/18, o uchylenie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego dla Warszawy-Praga w Warszawie, z dnia 22 grudnia 2017 r., sygn. akt V K 2/14, i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania”. Z treści pisma wynikało, że wadliwość obsady orzekającego w jego sprawie Sądu Apelacyjnego skazany upatruje w fakcie uczestniczenia w składzie tego Sądu delegowanej przez Ministra Sprawiedliwości, zarazem Prokuratora Generalnego, sędzi Sądu Okręgowego w W.. Nasuwa się w takim razie uwaga, że przejawem braku konsekwencji jest postulowanie przez autora pisma uchylenie wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, a nie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 19 stycznia 2023 r., sygn. akt II KO 109/22, na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. odmówił przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności. Z uzasadnienia wynika, że nie podzielił poglądu skazanego, iż powołany przez niego wyrok TSUE każe przyjąć, że udział w składzie orzekającym sądu delegowanego do tego sądu przez Ministra Sprawiedliwości sędziego sądu niższej instancji skutkuje nienależytą obsadą w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Zaznaczył również, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono już pogląd, iż wykładnia prawa unijnego zawarta w przywołanym wyroku TSUE nie stosuje się do orzeczenia wydanego przed dniem 16 listopada 2021 r.

Zażalenie na to postanowienie wniósł skazany T.O. W pierwszym piśmie datowanym 3 lutego 2023 r. zakomunikował jedynie, że zaskarża przedmiotowe postanowienie i wnosi o jego zmianę poprzez uwzględnienie wniosku o wznowienie postępowania, względnie o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Wskazując na problemy zdrowotne, zapowiedział złożenie osobnego pisma stanowiącego uzasadnienie zażalenia. Pismo takie, datowane 18 lutego 2023 r., istotnie wpłynęło do Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skazany już wcześniej, wskazując tę samą podstawę prawną co obecnie, jak też wyrok TSUE z dnia 16 listopada 2021 r., zabiegał o wznowienie postępowania w swojej sprawie, utrzymując, że orzekający w jego sprawie Sąd Apelacyjny w Warszawie był nienależycie obsadzony z powodu udziału w składzie orzekającym delegowanej sędzi Sądu Okręgowego w W. Pisma te traktowano jako sygnalizację o potrzebie wznowienia postępowania z urzędu i wydawanymi zarządzeniami (z dnia 15 marca 2022 r., II KO 4/22; z dnia 5 lipca 2022 r., II KO 28/22) na podstawie art. 542 § 3 i 4 k.p.k. (pierwsze zarządzenie), względnie na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. (drugie zarządzenie) stwierdzano brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu. Zarazem polecano doręczenie skazanemu odpisu zarządzenia z pouczeniem o jego niezaskarżalności (brakiem zażalenia). Takie procedowanie wynikało z faktu, że strona nie jest uprawniona do złożenia wniosku o wznowienie postępowania z powodu zaistnienia uchybienia określonego w art. 439 § 1 k.p.k., bowiem w takim wypadku wznowienie postępowania może nastąpić jedynie z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.). W konsekwencji nawet gdy skazany, utrzymując, że orzekający w jego sprawie Sąd odwoławczy był nienależycie obsadzony, określał sporządzone przez siebie pismo jako wniosek o wznowienie postępowania, pismo było traktowane jako li tylko złożona w trybie art. 9 § 2 k.p.k. sygnalizacja o zaistnieniu wspomnianego uchybienia, sugerująca potrzebę wznowienia postępowania z urzędu.

Tak samo powinien być potraktowany „wniosek” skazanego z dnia 3 listopada 2022 r., zatem decyzja co do owego „wniosku” nie powinna zostać podjęta w trybie art. 545 § 3 k.p.k. i polegać na odmowie jego przyjęcia z powodu oczywistej bezzasadności. Tryb ten nie znajduje bowiem zastosowania do pisma chociażby nazwanego wnioskiem o wznowienie postępowania, ale w istocie będącego wspomnianą sygnalizacją. Odwołując się do art. 118 § 1 k.p.k., który stanowi, że znaczenie czynności procesowej ocenia się według treści złożonego oświadczenia i ma zastosowanie również do czynności organu procesowego, czynność Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2023 r. określoną jako wydanie postanowienia należy uznać za czynność w istocie polegającą na wydaniu zarządzenia o braku podstaw do wznowienia postępowania z urzędu, co wyrażono stwierdzeniem, że „w niniejszej sprawie zagadnienie delegacji dla SSO D.R. upoważniającej ją do

orzekania na rozprawie apelacyjnej w dniu 19 grudnia 2019 r., nie stanowi przesłanki do wzruszenia prawomocnego orzeczenia na podstawie przepisu wskazanego przez wnioskodawcę”. W konsekwencji należało też uznać, że przedmiotowa decyzja nie mogła zostać zaskarżona przez skazanego, czego nie zmienia fakt, iż udzielono mu pouczenia o możliwości wniesienia na nią zażalenia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

ał